

Innlegg sendes: Fiskeribladet/Fiskaren
E-post: redaksjonen@fbl.no
Telefaks: 55 21 33 01
Adresse: Bontelabo 2, 5003 Bergen

Hovedinnlegg/kronikk: Maksimalt 5.000 tegn (ca. 750 ord).
Underinnlegg/replikk: Maksimalt 1.500 tegn (ca. 250 ord).
Fiskeribladet/fiskaren forbeholder seg retten til å forkorte alle innlegg som mottas. Likledes forbeholder vi oss retten til å lagre innlegg i

elektronisk form, samt publisere dem på internettet. Innlegg honoreres ikke. Bidragsyttere oppfordres til å sende innleggene med epost til redaksjonen@fbl.no
Vi tar også i mot lagringsmedia av alle typer.

Leiv Grønnevet, styremedlem i MSC siden 2012, kommenterer et innlegg fra to Nofima-forskere angående MSCs troverdighet.

Nofimas eller MSCs troverdighet på spill?

Innlegg
MILJØ

Under tittelen «Troverdig-
het på spill – makrell-
krisen kan utfordre
troverdigheten til Marine
Stewardship Council (MSC)»

skriver Nofima forskerne
Bjørn Nøstvold og Ingrid
Kvalvik i «Gjest»-fredag 30.
august om at MSC er alvorlig
utfordret som følge av suspen-
deringen av nordøstarktisk
makrell.

Hovedpunktet i artikkelen
er at når den suspenderte
makrellen likevel blir solgt i
butikkene og kundene likevel
kjøper den, hva er da vitsen
med sertifisering? Hvorfor
skal MSC overbevise super-
markedene om at det er viktig
å betale for å ha MSC logoen
på produktene i butikken?

Ja hvorfor ønsker super-
markedene sertifiserte
fiskeprodukter? Det er flere
grunner. Rent generelt ønsker
nok kjødene å forsikre seg om
at de matvarene de selger er
trygge på alle måter og at de
kommer fra en råvareproduks-
jon og foredling som er som
er slikt at alle kan kikke den i
kortene.

MSC ble startet for om lag
20 år siden etter initiativ
fra Unilever, som var stor
produsent og distributør av
fiskeprodukter, og WWF. Den
idealistiske delen av prosjek-
tet var å bidra til at de marine
fiskebestandene ble forvaltet
bedre og dermed gi større til-
gang av mat på global basis.
Den kommersielle målsettin-
gen var å sikre at supermar-
kedene for det første kunne
forvise seg om at fisken ble

Leiv Grønnevet
er styremed-
lem i Marine
Stewardship
Council (MSC).

**» Nå vet vi fra
før at Nofima er
kritisk til MSC.
Det kom frem i
en studie derifra
for litt tid tilbake**

høstet fra bestander som
ikke ble overbeskattet og for
det andre at kjødene dermed
kunne sikre seg jevn tilgang
på produkter som de hadde
investert i å markedsføre. En
økende miljøbevissthet fra
kunder i mange land bidro
også til at kjødene ville sikre
seg mot mulige skandaler i
matvaresektoren. Det er nok
å minne om oppstyret rundt
hestekjøtt-saken sist vinter.
Tyskland, Sverige og England
er land hvor kundene er opp-
tatt av bærekraft. Og andre
kommer raskt etter.

Ser man saken fra norsk
sjømatnæring så har nok
holdning til bærekraftmer-
king vært vekslende. I startfa-
sen var de fleste skeptiske;
man mente at en god nasjonal
forvaltning burde være
tilstrekkelig dokumentasjon
på bærekraft og skulle man

FBI 30. august 2013

ha et merke så burde det
utvikles et eget norsk merke.
Slik har Island ment, Færø-
ene likedan og nå sist Alaska
i serien av mange. De fleste
ser nå at en markedsme-
sig situasjon med et vell av
nasjonale merker med ulike
standarder vil være kaotisk
både for leverandører, butik-
ker og kunder.

Fordi MSC allerede var
godt etablert og åpenbart
det merket som hadde størst
gjennomslag i markedet,
valgte de norske fiskerne å
benytte denne standarden
da de så at konkurrenter fra
andre land fikk fortrinn med
MSC merket. I dag er alle de
store norske fiskebestandene
MSC sertifisert – med unntak
av suspensjonen av makrell
for øyeblikket. På global
basis er de norske fiskeri-
ene en del av de mer enn
200 fiskerier som MSC har
sertifisert. Etterhvert er de
fleste nordatlantiske fiskeri-
ene blitt sertifisert gjennom
MSC. Antall fiskerier som
kommer til er økende. MSC
har også bygget ut systemer
som følger produktene helt
frem til butikken for å sikre
mot omgørelser og juks.

De to forskerne gjør et
stort poeng av at når makrell-

MAKRELL: I dag er
alle de store norske
fiskebestandene
MSC sertifisert
– med unntak av
suspensjonen av
makrell for øyeblikket.
ILL.FOTO: ROGER ELIASSEN

len på ny kan bli sertifisert
vil det kunne være lagert av
usertifisert makrell fra for-
rige sesong samtidig som ny
sertifisert makrell kommer
i handelen. Supermarkeder
liker ikke uklare budskap
– hvordan skal butikk og
kunder forholde seg til en slik
blandning? Merkelig nok gir de
sin løsning gjennom et nytt
spørsmål: Selv om makrellen
ble suspendert fordi den in-
ternasjonale fellesforvaltnin-
gen brøt sammen så kan vel
sertifiseringen opprettholdes
så lenge krisen løses før man
når et kritisk nivå i størrelsen
av bestanden?

Menner forfatterne at det
eneste kriteriet for at det er
 greit å fiske og selge makrell
er at bestanden er over nedre
kritiske grense? Eller er det
en fleipe?

Et overgangsproblem som
det skisserer for makrellen
er et problem som må løses
der og da. Å gjøre løsningen
på et praktisk problem til et
spørsmål om troverdigheten
til MSC og at problemet

skulle undergrave de prinsipi-
per som MSC setter for sin
sertifisering må med skam
å melde være en synspunkt
hinsides alle proporsjoner.
Nå vet vi fra før at Nofima
er kritisk til MSC. Det kom
frem i en studie derifra for
litt tid tilbake. Men likevel?
Det hører med til saken at
de kritiske synspunktene er
tilbakevist av MSC.

MSC sertifiseringen
er basert på at et fiskeri
skal tilfredsstillte en rekke
kriterier på tre områder:
Status og utvikling av den
aktuelle fiskebestanden,
hvordan fisket påvirker miljø
og andre marine organismer
og hvordan og hvor godt
fisket er forvaltet gjennom
reguleringer og eventuelt
internasjonale avtaler. For å
få en helhetlig og langsiktig
forvaltning av et fiskeri må
bærekraftsynspunktet favne
så vidt.

Dermed gir det seg selv at
makrellfisket måtte suspen-
deres til det foreligger nye
avtaler om forvaltningen.

Et naturmangfold som er viktig å verne om for fremtiden

Innlegg
OLJE

Norske Samers Riksfor-
bund (NSR) beklager at
sametingsrådet utgått
av Arbeiderpartiet støtter
en konsekvensutredning
om oljeutvinning i Lofoten,
Vesterålen og Senja.
NSRs sametingsgruppe har

i perioden hatt fokus på at
Lofoten, Vesterålen og Senja
består at et rikt naturmang-
fold som er viktig å verne om
for fremtiden. NSR har både
i 2010 og i 2013 foreslått at
Sametinget vedtar en prinsipi-
puttalelse om at Sametinget
ikke tilrår seismiskskyvning
og oljeutvinning i Lofoten,
Vesterålen og Senja.
Havområdene utenfor Lo-
Vese har unike verdier, med
kaldtvannskorallrev, flok-

ker av spektakulære, store
sjøfuglkolonier og verdens
største gjenværende torske-
bestand som gyter i området.
Flere miljøfaglige etater ad-
varer mot oljefaglige utenfor
Lofoten og Vesterålen. Klima-
og forurensningsdirektoratet,
Direktoratet for naturforvalt-
ning og Havforskningsinsti-
tuttet. I tillegg er det flere
næringsorganisasjoner som
går i mot oljeforring i LoVese.
Norges fiskerilag, Norsk kyst-

fiskerilag, Fiskebåttredernes
Forbund, Fiskekjøpernes
forening og LO Vesterålen.
NSRs sametingsgruppe
mener at det er oppsiktsvek-
kende at på tross av bred
møtstand og klare faglige råd
som advarer mot oljeforring,
støtter sametingsrådet at det
åpnes opp for konsekvensut-
redning, jmf landsmøteved-
tak i Arbeiderpartiet i 2013.
Alle faglige instanser har
konkludert med at utvinning

i dette området ikke er tilrå-
delig. Sametingsrådet utgått
av Arbeiderpartiet har verken
lyttet til miljøfaglige instans-
ser eller til samiske fiskeres
møtstand mot oljeutvinning.
Det er oppsiktsvekkende!

Ann-Mari Thomassen,
sametingsrepresentant

Innlegg sendes: Fiskeribladet/Fiskaren
E-post: redaksjonen@fbfl.no
Telefaks: 55 21 33 01
Adresse: Bontelabo 2, 5003 Bergen

Hovedinnlegg/kronikk: Maksimalt 5.000 tegn (ca. 750 ord).
Underinnlegg/replikk: Maksimalt 1.500 tegn (ca. 250 ord).
Fiskeribladet/Fiskaren forbeholder seg retten til å forkorte alle innlegg som mottas. Likledes forbeholder vi oss retten til å lagre innlegg i

elektronisk form, samt publisere dem på internettet. Innlegg honoreres ikke. Bidragsyttere oppfordres til å sende innleggene med epost til redaksjonen@fbfl.no
Vi tar også i mot lagringsmedia av alle typer.

Leiv Grønnevet, styremedlem i MSC siden 2012, kommenterer et innlegg fra to Nofima-forskere angående MSCs troverdighet.

Nofimas eller MSCs troverdighet på spill?

Innlegg
MILJØ

Under tittelen «Troverdighet på spill – makrell-krisen kan utfordre troverdigheten til Marine Stewardship Council (MSC)» skriver Nofima forskerne Bjørn Nøstvold og Ingrid Kvalvik i «Gjest»-fredag 30. august om at MSC er alvorlig utfordret som følge av suspensjonen av nordøstarktisk makrell.

Hovedpunktet i artikkelen er at når den suspenderte makrellen likevel blir solgt i butikken og kundene likevel kjøper den, hva er da vitsen med sertifisering? Hvorfor skal MSC overbevise supermarkedene om at det er viktig å betale for å ha MSC logoen på produktene i butikken? Ja hvorfor ønsker supermarkedene sertifiserte fiskeprodukter? Det er flere grunner. Rent generelt ønsker nok kjedene å forsikre seg om at de matvarene de selger er trygge på alle måter og at de kommer fra en råvareproduksjon og foredling som er som er slikt at alle kan kikke den i kortene.

MSC ble startet for om lag 20 år siden etter initiativ fra Unilever, som var stor produsent og distributør av fiskeprodukter, og WWF. Den idealistiske delen av prosjektet var å bidra til at de marine fiskebestandene ble forvaltet bedre og dermed gi større tilgang av mat på global basis. Den kommersielle målsetningen var å sikre at supermarkedene for det første kunne forvise seg om at fisken ble

Leiv Grønnevet er styremedlem i Marine Stewardship Council (MSC).

» Nå vet vi fra før at Nofima er kritisk til MSC. Det kom frem i en studie derifra for litt tid tilbake

høstet fra bestander som ikke ble overbeskattet og for det andre at kjedene dermed kunne sikre seg jevn tilgang på produkter som de hadde investert i å markedsføre. En økende miljøbevissthet fra kunder i mange land bidro også til at kjedene ville sikre seg mot mulige skandaler i matvaresektoren. Det er nok å minne om oppstyret rundt hestekjøttskandalen sist vinter. Tyskland, Sverige og England er land hvor kundene er opp-tatt av bærekraft. Og andre kommer raskt etter.

Ser man saken fra norsk sjømatnæring så har nok holdning til bærekraftmerking vært vekslende. I startfasen var de fleste skeptiske; man mente at en god nasjonal forvaltning burde være tilstrekkelig dokumentasjon på bærekraft og skulle man

FBFL 30. august 2013

ha et merke så burde det utvikles et eget norsk merke. Slik har Island ment, Færøyene likedan og nå sist Alaska i serien av mange. De fleste ser nå at en markedsmessig situasjon med et vell av nasjonale merker med ulike standarder vil være kaotisk både for leverandører, butikker og kunder.

Fordi MSC allerede var godt etablert og åpenbart det merket som hadde størst gjennomslag i markedet, valgte de norske fiskerne å benytte denne standarden da de så at konkurrenter fra andre land fikk fortrinn med MSC merket. I dag er alle de store norske fiskebestandene MSC sertifisert – med unntak av suspensjonen av makrell for øyeblikket. På global basis er de norske fiskerierne en del av de mer enn 200 fiskerier som MSC har sertifisert. Etterhvert er de fleste nordatlantiske fiskerier blitt sertifisert gjennom MSC. Antall fiskerier som kommer til er økende. MSC har også bygget ut systemer som følger produktene helt frem til butikken for å sikre mot omgørelser og juks.

De to forskerne gjør et stort poeng av at når makrell-

MAKRELL: I dag er alle de store norske fiskebestandene MSC sertifisert – med unntak av suspensjonen av makrell for øyeblikket. ILL FOTO: ROGER ELIASSEN

len på ny kan bli sertifisert vil det kunne være lagert av usertifisert makrell fra forrige sesong samtidig som ny sertifisert makrell kommer i handelen. Supermarkeder liker ikke uklare budskap – hvordan skal butikk og kunder forholde seg til en slik blanding? Merkelig nok gir de sin løsning gjennom et nytt spørsmål: Selv om makrellen ble suspendert fordi den internasjonale fellesforvaltningen brøt sammen så kan vel sertifiseringen opprettholdes så lenge krisen løses før man når et kritisk nivå i størrelsen av bestanden?

Menner forfatterne at det eneste kriteriet for at det er greit å fiske og selge makrell er at bestanden er over nedre kritiske grense? Eller er det en fleipe?

Et overgangsproblem som det skisserte for makrellen er et problem som må løses der og da. Å gjøre løsningen på et praktisk problem til et spørsmål om troverdigheten til MSC og at problemet

skulle undergrave de prinsipp-

per som MSC setter for sin sertifisering må med skam å melde være en synspunkt hinsides alle proporsjoner. Nå vet vi fra før at Nofima er kritisk til MSC. Det kom frem i en studie derifra for litt tid tilbake. Men likevel? Det hører med til saken at de kritiske synspunktene er tilbakevist av MSC.

MSC sertifiseringen er basert på at et fiskeri skal tilfredsstillende en rekke kriterier på tre områder: Status og utvikling av den aktuelle fiskebestanden, hvordan fisket påvirker miljø og andre marine organismer og hvordan og hvor godt fisket er forvaltet gjennom reguleringer og eventuelt internasjonale avtaler. For å få en helhetlig og langsiktig forvaltning av et fiskeri må bærekraftspunktet favne så vidt.

Dermed gir det seg selv at makrellfisket måtte suspenderes til det foreligger nye avtaler om forvaltningen.

Et naturmangfold som er viktig å verne om for fremtiden

Innlegg
OLJE

Norske Samers Riksforbund (NSR) beklager at sametingsrådet utgått av Arbeiderpartiet støtter en konsekvensutredning om oljeutvinning i Lofoten, Vesterålen og Senja. NSRs sametingsgruppe har

i perioden hatt fokus på at Lofoten, Vesterålen og Senja består av et rikt naturmangfold som er viktig å verne om for fremtiden. NSR har både i 2010 og i 2013 foreslått at Sametinget vedtar en prinsipputtalelse om at Sametinget ikke tilrår seismiskskyting og oljeutvinning i Lofoten, Vesterålen og Senja. Havområdene utenfor Lofoten og Vesterålen har unik geologi, med kaldt vanns-korallrev, flok-

ker av spektakulære, store sjøfuglkolonier og verdens største gjenstående torskebestand som gyter i området. Flere miljøfaglige etater advarer mot oljefaglige utenfor Lofoten og Vesterålen. Klimainstitutts sjømatdirektør, Direktør for naturforvaltning og Havforskningsinstituttet. I tillegg er det flere næringsorganisasjoner som går i mot oljeforring i Lofoten. Norges fiskerilag, Norsk kyst-

fiskerilag, Fiskebåtredernes Forbund, Fiskekjøpernes forening og LO Vesterålen. NSRs sametingsgruppe mener at det er oppsiktsvekkende at på tross av bred motstand og klare faglige råd som advarer mot oljeforring, støtter sametingsrådet at det åpnes opp for konsekvensutredning, jmf landsmøvedtak i Arbeiderpartiet i 2013. Alle faglige instanser har konkludert med at utvinning

i dette området ikke er tilrådelig. Sametingsrådet utgått av Arbeiderpartiet har verken lyttet til miljøfaglige instanser eller til samiske fiskeres motstand mot oljeutvinning. Det er oppsiktsvekkende!

Ann-Mari Thomassen,
sametingsrepresentant